

روش‌های نوین در پزشکی هسته‌ای برای تشخیص تومورها

دکتر ارمغان فرد - دکتر محمد افتخاری - دکتر ارسلان وکیلی
دکتر محسن ساغری

موزه تحقیقات پزشکی هسته‌ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

مطالعات گسترده در زمینه تشخیص تومورها منجر به معرفی روش‌هایی با حساسیت بالا برای تشخیص تومورهای نهفته و کوچک و خصوصاً افتراق توده‌های بدخیم و خوش خیم شده است. تصویربرداری تومورها بوسیله نشاندار کردن آنتی‌بادی‌های اختصاصی تومور و یا عوامل بیوشیمیایی اختصاصی بافت با مواد رادیواکتیو و خصوصاً تصویربرداری فیزیولوژیک با استفاده از رادیوداروهای ساطع‌کننده پوزیترون (PET) عرصه نوینی را در تشخیص تومورها در پزشکی هسته‌ای گشوده‌اند.

تومور در پزشکی هسته‌ای که عمدتاً در مرحله تحقیقاتی هستند و شاید بحث کمتری روی آنها صورت گرفته است شامل رادیو ایمینوستیگرافی، اسکن ریستورهای تومور و PET مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

رادیوایمینوستیگرافی بوسیله آنتی‌بادی مونوکلونال اختصاصی تومور

پس از استفاده اولیه از آنتی‌بادی‌های پلی‌کلونال برای تعیین محل تومور، آنتی‌بادی‌های مونوکلونال که به نحو اختصاصی تری قادر به تجمع در ناحیه تومور می‌باشند، مورد استفاده قرار گرفتند (۱ و ۲). این آنتی‌بادی‌ها، عمدتاً منشاء موشی دارند (۳ و ۴) اکثر آنها توسط تکنسیم $99m\text{Tc}$ یا شلات رادیومتال

مقدمه

انکولوژی همیشه جزء مهمی از مطالعات پزشکی هسته‌ای را تشکیل داده است و کاربرد و نیز تحقیقات بر روی آن هنوز هم در حال افزایش است. انواع مختلف رادیوداروها شامل رادیوداروهای اختصاصی نظری $99m\text{Tc}$ - MDP او ^{123}I - ^{131}I برای تومور استخوان، ^{123}I - ^{131}I برای تومور تیروئید، (^{131}I - ^{131}I MIBG) ^{131}I -metaiodobenzylguanidine (^{131}I - ^{131}I NP-59) 6-B-iodomethyl-12-norcholesterol برای تومورهای آدرنال و نیز رادیوداروهای غیراختصاصی نظری ^{67}Ga , ^{201}Tl , ^{131}I -Tetrofosmin و ^{99m}Tc -sestamibi استفاده قرار گرفته‌اند و بحث زیادی روی آنها صورت گرفته است. در این مقاله روش‌های جدیدتر تشخیص

روش‌های نوین در پزشکی هسته‌ای برای تشخیص تومورها

(۱۰). روش دیگر، تقویت آنتی‌زن توموری (Tumor Antigen Augmentation) به وسیله قرار دادن تومور در معرض سیتو توکسین‌های نظری اینترفرون است (۱۱ و ۱۲).

یک روش پیچیده خاص، که در دانشگاه میلان تحقیق زیادی روی آن صورت گرفته است، استفاده از تکنیک‌های ایمونولوژیک در زمینه بالینی است (۱۳). در این روش، آنتی‌بادی مونوکلونال ابتدا با بیوتین (که تمایل زیادی برای آویدین که یک پروتئین چهار ظرفیتی است دارد)، نشاندار می‌شود. پس از تزریق، زمان لازم داده می‌شود تا آنتی‌بادی از بدن پاک شده و یک نسبت مناسب از آنتی‌بادی متصل به بافت، به آنتی‌بادی در گردش به وجود آید. سپس آویدین سرد تزریق می‌شود و قسمت غیرمتصل اجازه پاک شدن بیشتری می‌پابد. در این زمان، بیوتین نشاندار با In-111 موقتی می‌شود که سریعاً بوسیله آویدین متصل به آنتی‌بادی متصل به بافت جذب می‌شود. تصویربرداری بعد از کلیرانس سریع بیوتین آزاد صورت می‌گیرد (۱۴ و ۱۵). روش دیگر در دست تحقیق استفاده از آنتی‌بادی‌های مونوکلونال با دو ویژگی (Bispecific)، که دارای یک محل اتصال برای تومور و یک محل برای شلات رادیو ایزوتوپ است، می‌باشد (۱۶).

با وجود انواع روش‌های ایمینوستی‌گرافی و ترکیبات در حال تحقیق، تاکنون فقط دو عامل در ایالات متحده جهت استفاده بالینی تأیید شده است: 111 - In Satumomab Pentetide (CYT - 103 - Oncoscint CR/OV Kit - cytogen) که یک کثروگه شلاتور (DTPA) و یک آنتی‌بادی موشی مونوکلونال (Mab B72.3) اختصاصی برای آنتی‌زن گلیکوپروتئین (TAG-72) است که به طور شایع در

ایندیوم 111 (In-111) نشاندار می‌شوند (۵). این عوامل به علت سهولت تهیه، مناسب بودن انرژی آنها برای تصویربرداری با دوربین گاما، و نیز نیمه عمر مطابق با زمان کلیرانس آنتی‌بادی در داخل بدن (in-vivo) مطلوب هستند. آنتی‌بادی‌های کامل و فراگمان‌های بزرگ، با توجه به کلیرانس آهسته‌تر، بهتر است با In-111 که نیمه عمر طولانی‌تری دارد نشاندار شوند، اگرچه این عامل به علت کلیرانس بالای کبدی، تصویربرداری از کبد و نواحی مجاور آن را دچار اشکال می‌کند. فراگمان‌های کوچکتر آنتی‌بادی Fab سریعتر از بدن پاک می‌شوند، لذا امکان نشاندار کردن موققیت‌آمیز آنها با ^{99m}Tc که نیمه عمر کوتاه‌تری دارد، وجود دارد. تکنسیم عمدتاً از طریق کلیه‌ها پاک می‌شود، و کلیرانس سریع بیولوژیک فراگمان آنتی‌بادی و دفع سریع کلیوی ماده نشاندار منجر به کاهش هر چه بیشتر فعالیت زمینه‌ای می‌شود (۶).

علیرغم اینکه در تئوری ممکن است آسان به نظر آید، در عمل مشکلاتی نظری خونرسانی ضعیف تومور، کم بودن آنتی‌زن توموری در سطح سلول، ناهمگنی آنتی‌زن و جذب غیراختصاصی وجود دارد (۵ و ۷). یک روش برای کاهش تأثیرات مغشوش‌کننده ناشی از فعالیت زمینه‌ای بالا، استفاده از تکنیک‌های تفرقی زمینه، با استفاده همزمان آلبومین نشاندار با ^{99m}Tc همراه با فراگمان آنتی‌بادی نشاندار با ^{99m}Tc است (۸). روش جدیدتری که برای افزایش ویژگی تشخیصی وجود دارد، ترکیب (Fusion) اسکن استخوان یا تصاویر SPECT توموگرافی کامپیوتربی (CT) با تصاویر Single Photon Emission Computerized Tomography) مربوط به اسکن رادیو آنتی‌بادی است (۹). البته تجربه محدودی در این زمینه وجود دارد

بازار وارد شده است. مشخص شده که انجام ایمینو سیتی گرافی با این آنتی بادی نقش عمده‌ای در تشخیص کارسینوم پروستات Occult دارد. در بیماران با کانسر پروستات که تحت پروستاتکتومی قرار گرفته‌اند و تیتر PSA (Prostatic Specific Antigen) افزایش یافته است، اما سایر بررسی‌ها شامل MRI و CT منفی بوده است، آین روش محل تومور Recurrent و یا Residual را مشخص کرده است (۱۸ و ۱۹).

تصویربرداری رسپتور تومور سوماتواستاتین

یک پلی پیتید با ۱۴ اسید آمینه است که در هیپوتالاموس، هیپوفیز، ساقه مغز، سیستم گوارشی و پانکراس تولید می‌شود (۱۷). سوماتو استاتین بوسیله جلوگیری از آزاد شدن انواع زیادی از نوروتانس‌میترهای آمینی و پتیدی و هورمون‌ها، شامل هورمون‌های هیپوفیز قدامی، سروتونین و هورمون‌های گاستروانتروپانکراتین نظری انسولین و گلوكاجون، اکتیویته متابولیک رامهار می‌کند (۲۰). هدف اولیه آن سلول‌های بامنشاء تیغه عصبی است که پلی پیتیدهای فعال هورمونی یا نوروتانس‌میتر تولید می‌کنند. اینها قبل‌آ به سلول‌های (Amine Precursor Uptake and Decarboxylation) APUD معروف بودند. خوشبختانه امروزه سلول‌های نورواندوکرین نامیده می‌شوند که منعکس‌کننده فونکسیون آنها و نیز گسترش آنها در سیستم‌های عصبی و درون‌ریز است. در واقع، سلول‌های با گیرنده سوماتو استاتین در اغلب بافت‌های بدن یافت شده‌اند. از بین تیپ‌گیرنده‌ای که تاکنون شناخته شده است، تیپ ۲ در بسیاری از بدخیمی‌ها یافت شده است (۲۱ و ۲۲).

بنظر می‌رسد که توانایی سوماتو استاتین برای مهار

کارسینو‌ماهای کولورکتال و تخدمان یافت می‌شود. البته آنتی ژن TAG-72 به این بدخیمی‌ها محدود نیست و جذب آنتی بادی در غدد برازی، اندومتر در مرحله بعد از تخمک‌گذاری و تومورهای خوش‌خیم استخوان دیده می‌شود. انکوسمیت برای تصویربرداری کانسر کولون و تخدمان توسط Food & Drug Administration (FDA) تأیید شده است و نقش آن خصوصاً در جستجو برای تشخیص محل عود بیماری در بیماری که تومور مارکرها افزایش دارند، ولی از لحاظ بالینی علائم ندارد و سایر روش‌های معاینه فیزیکی و تصویربرداری نیز قادر به تعیین محل بیماری نبوده‌اند، حائز اهمیت است.

از آنجایی که Mab-72 یک آنتی بادی کامل (Intact) با نیمه عمر (کلیرانس) ۴۸-۹۶ ساعت است، In-111 با نیمه عمر ۶۷ ساعت، بهترین نیمه عمر را با در نظر گرفتن زمان کلیرانس آنتی بادی دارد. لذا با توجه به کاهش فعالیت زمینه، بهترین قدرت جداکنندگی (Resolution) را ایجاد می‌کند (۱۶). جذب FDA تأکید دارد فقط برای تعیین گرفتاری خارج کبدی تومورهای کولورکتال و تخدمان از آن استفاده شود. جذب غیر اختصاصی زمینه‌ای در کبد آنچنان شدید است که سیستم گوارشی و سیستم ادراری - تناسلی قابل ملاحظه است. جذب غیر اختصاصی کانونی در کولستومی‌ها، آنوریسم‌ها، چسبندگی‌ها و نواحی التهاب خصوصاً مفاصل بیمار دیده می‌شود (۱۷).

آنتی بادی مونوکلونال دیگری که اخیراً به صورت تجاری نیز در دسترس قرار گرفته است In-CYT - 356 است که با نام Prostascint (111In Capromab Pentetide)

روش‌های نوین در پزشکی هسته‌ای برای تشخیص تومورها

خفیف دیده می‌شود. کیسه صفراء و مثانه نیز قابل تشخیص هستند (۲۷).

نسبت‌های مناسب تومور به بافت زمینه در ۲۴ تا ۴۸ ساعت به دست می‌آید که هم‌زمان با اندوسیتوز کمپلکس‌های گیرنده لیگاند به داخل لیزوژوم‌های داخل سلولی است، در حالی که رادیوداروهایی که در داخل بافت وارد نشده‌اند، به میزان زیادی پاک شده‌اند (۲۸). با استفاده از روش‌هایی می‌توان کیفیت اکترواسکن را بهبود داد. Dorr و همکاران ابتدا اکتروتایید غیرنشاندار تجویز کردند و سپس اکترواسکن را انجام دادند. به این ترتیب فعالیت زمینه کبد، کلیه و طحال کاهش یافت. این روش احتمال تشخیص متاستازهای کبدی را افزایش داد (۲۹).

Woltering و همکاران یک دوز آزمایشی ۱۰۰ میکروگرم از اکتروتایید غیرنشاندار تجویز کردند و سطوح پیتید در حال گردش قبل و بعد از تجویز را مشخص کردند. آنها متوجه شدند که در گروهی از بیماران که مهار بیش از ۵۰٪ وجود داشت، تومورها آنها همیشه جذب با اکترواسکن را نشان می‌داد. مشاهده تومور در بیماران با سطوح پیتید مهار نشده غیر محتمل بود (۳۰). نشان داده شده است که اکترواسکن حساسیت بسیار بالایی در تشخیص محل اولیه کانسر ریه با سلول کوچک دارد. تشخیص بیماری با قیمانده در بیمارانی که به نظر می‌رسد در رمیشن کامل هستند از اهمیت بیشتری برخوردار است (۳۱). این تمایل برای کانسر ریه با سلول کوچک دور از انتظار نیست، چراکه منشاء آن نورواندوکرین است.

اکترواسکن در تشخیص نواحی دارای تومور زنده (Viable) در بیماری هوچکین نیز کمک‌کننده است. در مطالعه Bong و همکاران، حساسیت ۹۱٪ برای

آنژیوژنز به این گیرنده وابسته باشد (۲۲). در واقع در تومورهای با منشاء نورواندوکرین، نه تنها در انسولینوما و VIPoma‌ها، بلکه در فنوكرموسیتوم، کارسینوم مدولاری تیروئید و کارسینوماهای ریبوی با سلول کوچک نیز تعداد زیادی گیرنده سوماتواستاتین یافت شده است (۲۴). سایر تومورهای دارای گیرنده سوماتواستاتین شامل تومورهای هیپوفیز، کارسینوئید، سیستم عصبی مرکزی (منتریوما، آستروسیتوما)، کانسر پستان و لنفوما می‌باشد (۱۷).

سوماتواستاتین و مشابه‌های آن برای کاربردهای تشخیصی و نیز درمانی مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته‌اند. از آنجاکه محصولات طبیعی نیمه عمر بیولوژیک فقط حدود ۲ دقیقه دارند، مشابه‌های با نیمه عمر درازتر که کاربرد عملی تری دارند، تولید شده‌اند. ۲ مشابه اکتاپتیید، به نام‌های اکتروتایید (Octreotide) و لنروتایید (Lanreotide)، استفاده کلینیکی زیادی دارند. اکتروتایید با نیمه عمر ۹۰-۱۲۰ دقیقه، برای کنترل اسهال ناشی از تومورهای متزاحه VIP و کارسینوئیدها، و نیز کنترل هورمون رشد بیماران با آکرومگالی در ایالات متحده مورد تأیید قرار گرفته است (۲۵ و ۲۶). ترکیب

In-111 DTPA Pentereotide (Octreoscan) از اکتروتایید برای تصویربرداری در دسترس است. ترشح اکترواسکن عمدتاً از طریق کلیه است و فقط ۲٪ از طریق کبد ترشح می‌شود. از آنجایی که در حدود ۲۴ ساعت اول فعالیت قابل توجهی در روده وجود ندارد، مشاهده خوب قسمت فوقانی شکم در طی این مدت میسر است. طحال و کلیه‌ها فعالیت شدیدی نشان می‌دهند که مانع تصویربرداری مناسب در این نواحی می‌شود. در کبد و تیروئید، همیشه فعالیت یکنواخت و

(۳۵). در گزارش دیگری این روش حساسیت ۷۷٪ و Positive Predictive Value معادل ۷۸٪ داشته است (۳۶). مطالعات امیدوارکننده‌ای در مورد استفاده از RIGS در زمینه کانسر پروستات نیز وجود دارد (۳۷). مهمترین استفاده بالقوه RIGS به نظر می‌رسد که در جراحی Staging ملانوم و احتمالاً کانسر پستان باشد. این روش با استفاده از ^{TC-99m} Antimony Sulfur Colloid با نقشه‌برداری از درناز لنفاوی ملانوم‌های بدخیم و مشخص نمودن گره نگهبان (Sentinel node)، دیسکشن گره را به نحو بسیار دقیق‌تر و با ریسک کمتر امکان‌پذیر می‌کند (۳۸ و ۳۹).

PET توموگرافی ساطع‌کننده پوزیترون (PET) تکنولوژیی است که از رادیوکلاید‌هایی چون کربن، نیتروژن، اکسیژن و فلوئور که ساطع‌کننده پوزیترون باشند، برای تعقیب پروسه‌های بیوشیمیایی در داخل بدن استفاده می‌کند. هر مولکولی که یکی از این امان‌ها را داشته باشد می‌تواند با رادیونوکلاید ساطع‌کننده پوزیترون همان عنصر، نشاندار شود. به این ترتیب یک نشان رادیواکتیو به دست می‌آید که سرنوشت متابولیک عنصر مذکور را مشخص می‌کند. با استحاله رادیونوکلاید، پوزیترون به داخل بافت رها می‌شود. قبلاً از این که با یک الکترون در واکنش Annihilation تداخل کند، مسافتی حدود ۲ تا ۷ میلی‌متر را در داخل بافت طی می‌کند. در واکنش Annihilation دوفتون گاما با انرژی ۵۱۱ Kev تولید می‌شود که در جهات مخالف حرکت می‌کند. دکتورها به صورت جفت‌های بازاویه ۱۸۰ درجه فرار گرفته‌اند، به نحوی که محل‌های رخداد پدیده مذکور را ثبت نمایند. بهر حال تفاوت در طول

اکترواسکن، شامل نواحی که توسط CT دیده نشده بود به دست آمد. حساسیت اکترواسکن برای لنفوام غیرهوجکنی، خصوصاً برای لنفوام‌های خاموش (Indolent) و به خصوص برای بیماری داخل شکمی بسیار کمتر است. جذب در روده طبیعی و بافت لنفوئید وابسته به مخاط، سبب کاهش ویژگی تشخیصی می‌شود. در واقع، کلاً، اسکن برای وضعیت‌های غیر بدخیمی که لنفوسمیت‌های فعال شده مشاهده می‌شود، نظیر آرتربیت روماتوئید، سارکوئیدوز و توبرکولوزیس حساس است (۳۲).

اکترواسکن حساسیت بسیار بالایی برای منزیوماها دارد ولی اطلاعات در مورد حساسیت آن در بدخیمی‌های اولیه سیستم عصبی مرکزی (CNS) متناقض است (۳۳). اگرچه مطالعات اولیه نقشی را در زمینه کانسر پستان برای این روش قائل شده‌اند (۳۴)، مطالعات بیشتری مورد نیاز است.

Radioimmunoguided Surgery (RIGS)

در جراحی با راهنمایی آنتی‌بادی‌های نشاندار (RIGS) که اخیراً از توجه خاصی برخوردار شده است، از دکتورهای دستی اشعة استفاده می‌شود که در حين جراحی، جراح را به نواحی از بیماری که رادیولوژیست و جراح، هیچ‌کدام قادر به تشخیص آن نشده‌اند، راهنمایی می‌کند.

در مطالعه‌ای که با استفاده از Mab B72.3 و پروب دستی گاما در دانشگاه ایالت اوهایو صورت گرفت ۸۲٪ از نواحی متاستاتیک کولورکتال شامل برخی نواحی که برای جراح شناخته شده نبود، توسط این روش مشخص شد و نوع جراحی را در ۲۶٪ بیماران تغییر داد

روش‌های نوین در پزشکی هسته‌ای برای تشخیص تومورها

کبدی با روش PET با وضوح بیشتری نسبت به CT مشخص شد. به نظر می‌رسد این مسئله ناشی از مقادیر بالای گلوكز ۶ فسفاتاز در هپاتوسیت‌ها باشد که موجب دفسفریلاسیون FDG-6-Phosphate و ایجاد فعالیت زمینه‌ای خیلی کمتر از قلب یا مغز می‌شود (۴۵). البته تومورهای اولیه کبدی که افتراق خوبی دارند و لنفوم‌های با درجه پایین این افزایش جذب را نشان ندادند. ضمناً مطالعات مثبت کاذبی در ضایعات التهابی خوش‌حیم دیده شد.

بهر حال، روش PET با توجه به قیمت بالای دستگاه‌ها و رادیوداروها، از لحاظ اقتصادی مقرن به صرفه نیست و با در دست بودن سایر روش‌ها هنوز عمدتاً به عنوان روش تحقیقی باقی مانده است. در حال حاضر با امکان تبدیل دوربین‌های گامای SPECT Coincidence PET معمولی به سیستم‌های PET به علت میزان شمارش کمتر و فقدان تصحیح تضعیف (attenuation correction) کمتر است. نتایج موفقیت‌آمیزی در تشخیص تومورها، خصوصاً تومورهای ریه داشته است (۴۷). در مطالعه Weber و همکاران، برای روش فوق در تشخیص تومورهای ریوی حساسیت ۹۵٪ و ویژگی ۷۵٪ گزارش شده است (۴۷). به نظر می‌رسد با استفاده از این نوع دستگاه و نیز سیکلotron‌های کوچک (baby cyclotron) و نیز رادیوایزوتوپ‌های ساطع‌کننده پوزیترون که توسط ژنراتور تولید می‌شوند و نیازی به سیکلotron ندارند (نظری روییدیم - ۸۲)، امکان استفاده وسیع بالینی از روش PET در آینده تزدیک فراهم گردد.

مسیرهای پیموده شده توسط پوزیترون موجب محدود شدن Resolution (قابلیت جدا کنندگی) می‌شود (۴۰). بیشترین تجربه روی PET با استفاده از دزاکسی گلوكز نشاندار با فلوئورین ۱۸F-FDG به دست آمده است. از آنجایی که بسیاری از تومورها قدرت گلیکولیتیک بالایی دارند از این ماده استفاده شد. ۱۸FDG-6-phosphate سریعاً به ۱۸F-FDG می‌شود، ولی از آنجاکه فاقد گروه هیدروکسیل در C-2 است، متابولیزاسیون بیشتری صورت نمی‌گیرد. لذا ۱۸F-FDG و خصوصاً فرم فسفریله آن در سلول‌های تومور تجمع یافته و میزان تعليظ آنها توسط اسکنر PET اندازه‌گیری می‌شود.

ثابت شده که این روش در افتراق عود تومور از نکروز یا اسکار در بیماران با گلیوم درمان شده که نتایج غیرتشخیصی CT و MRI داشته‌اند، بسیار دقیق است (۴۱). در بیماران با نقص ایمنی اکتسابی AIDS با تشخیص اولیه مشکوک توکسوپلاسموز CNS، از ۱۸FDG به عنوان آلترناتیوی برای بیوپسی استفاده شده است (۴۲). باید در نظر داشت که التهاب بعد از تشعشع، خصوصاً در ۶ ماه اول بعد از درمان، ممکن است جذب قابل ملاحظه FDG را نشان بدهد. بهر حال از آنجایی که نکروز تشعشع در طی چنین زمانی غیرمعمول است این مسئله کمتر از آنچه به نظر می‌آید مشکل آفرین است (۴۳).

با توجه به این که FDG PET در مغز فعالیت زمینه‌ای بالایی را ایجاد می‌کند، تحقیقاتی بر روی استفاده از C-11 Metionin گرفته است. این ماده حدود گسترش تومور به ماده خاکستری و نواحی ادم را بهتر مشخص می‌کند (۴۴).

در مطالعه‌ای بر روی تومورهای کبدی، متاستازهای

منابع

- 1 - Sandler MP, Coleman RE, Wackers F.J.TH, Diagnostic Nuclear Medicine, 3rd ed, USA, Williams & Wilkins, 1996:1275-1278.
- 2 - Herbert JC, Eckelman WC, Neumann RD, Nuclear Medicine Diagnosis and Therapy, USA, Thieme Medical Publishers, 1996:1125-1126.
- 3 - Goldenberg DM, Deland FH, Kim EE, et al. Use of radiolabeled antibodies to carcinoembryonic antigen for the detection and localization of diverse cancers by external photoscanning. *N Engl J Med.* 1978;298:1384-1388.
- 4 - Larson SM, Lymphoma, melanoma, colon cancer: diagnosis and treatment with radiolabeled monoclonal antibodies. *Radiology.* 1987;165:297-304.
- 5 - Delaloye AB, Delaloye B. Tumor imaging with monoclonal antibodies. *Semin Nucl Med.* 1995;25:144-164.
- 6 - Henkin RE, Boles MA, Dillehay GL, et al. Nuclear Medicine, Mosby; 1996:537.
- 7 - Massuger LFAG, Claessens RAMJ, Keneman P, et al. Kinetics and biodistribution in relation to tumor detection with 111In-labelled OC-TL 3 F(ab) in patients with ovarian cancer. *Nucl Med commun.* 1991;12:593-609.
- 8 - Ott RJ, Grey LI, Zivanovic MA, et al. The limitations of the dual radionuclide subtraction technique for the external detection of tumors by radioiodine-labelled antibodies. *Br J Radiol.* 1993;56:101-108.
- 9 - Loboguerrero A, Perault C, Liehn JC. Volume rendering and binocular scale in double isotope studies: application to immuno scintigraphy and bone landmarking. *Eur J Nucl Med.* 1992;19:201-204.
- 10 - Liehn C-C, Loboguerrero A, Perault C, et al. Superimposition of computed tomography and single photon emission tomography immunoscintigraphic images in the pelvis: validation in patients with colorectal or ovarian carcinoma recurrence. *Eur J Nucl Med.* 1992;19:186-194.
- 11 - Rosenblum MG, Lamki LM, Murray JI, et al. Interferon-induced changes in pharmacokinetics and tumor uptake of 111In-labeled antimelanoma antibody 96.5 in melanoma patients. *J Natl Cancer Inst.* 1988;80:15-20.
- 12 - Ghosh AK, Cerny T, Wagstaff J, et al. Effect of invivo administration of interferon gamma on expression of MHC products and tumor associated antigens in patients with metastatic melanoma. *EUR J Cancer Clin Oncol.* 1989; 25:1637-1643.
- 13 - Paganelli G, Magnani P, Fazio F, Pretargeting of carcinomas with the avidin-biotin system. *Int J Biol Markers.* 1993;8:155-159.
- 14 - Modorati G, Brancato R, Paganelli G, et al. Imminoscintigraphy with three-step monoclonal pretargeting technique in diagnosis of uveal melanoma: Preliminary results. *Br J ophthalmol.* 1994; 78:19-23.
- 15 - Paganelli G, Belloni C, Magani P, et al. Two-step ovarian cancer patients using biotinylated monoclonal antibodies and radioactive streptavidin. *Eur J Nucl Med.* 1992;19:322-329

روش‌های نوین در پزشکی هسته‌ای برای تشخیص تومورها

- 16 - Simasundaram C, Matzku S, Schuhmacher J, et al. Development of a bispecific monoclonal antibody against a gallium-67 chelate and the human melanoma-associated antigen p97 for potential use in pretargeted immonoscintigraphy. *Cancer Immunol Immunother.* 1993;36:337-345.
- 17 - Thrall JH, Ziessman HA. Nuclear Medicine the Requisites, Mosby, 1995:186-188.
- 18 - Kahn D, Williams RD, Manyak MJ, Haseman MK, et al. 111In-Capromab pentetide in the evaluation of patients with residual or recurrent prostatic cancer. *J-Urol.* 1998;159(6):2041-6.
- 19 - Gregorakis AK, Holmes EH, Murphy GP. Prostate-specific membrane antigen: current and future utility. *Semin-Urol-Oncol.* 1998;16:2-12.
- 20 - Brazeau P, Vale W, Burgrs R, et al. Hypothalamic polypeptide that inhibits the secretion of immunoreactive pituitary growth hormone. *Science.* 1973;179:77.
- 21 - Reichlin S. Somatostatin: historical aspects. *Scand J Gastroenterol.* 1986;21:1-10.
- 22 - Reubi JC, Krenning, Lamberts SW, et al. In vitro detection of somatostatin receptors in human tumors. *Digestion.* 1993;54(suppl 1):76-83.
- 23 - Barrie R, Woltering EA, Hajarizadeh H, et al. Inhibition of angiogenesis by somatostatin and somatostatin-like compounds is structurally dependent. *J Surg Res.* 1993;55:447.
- 24 - Reubi JC, Krenning EP, Lamberts SWJ, et al. Somatostatin receptors in malignant tissues. *J Steroid Biochem Mol Biol.* 1990; 37:1073.
- 25 - Mozell E, Stenzel P, Woltering EA, et al. Functional endocrine tumors of the pancreas: clinical presentation, diagnosis and treatment. *Curr Probl Surg.* 1990; 27:303.
- 26 - Melmed S, Octreotide stimulates insulin-like growth factor binding-protein: a novel mechanism of drug action on acromegaly. *Semin Oncol.* 1994;21(suppl):65.
- 27 - Olsen JO, Pozaderac RV, Hinkle G, et al. Somatostatin receptor imaging of neuroendocrine tumors with indium-111 pentetreotide (OctreoScan). *Semin Nucl Med.* 1995; 25:251-261.
- 28 - Yu SS, Lefkowitz RJ, Hausdroff WP, Beta-adrenergic receptor sequestration. *J Biol Chem.* 1993;267:337.
- 29 - Dorr U, Rath U, Sautter-Bihl ML, et al. Improved visualization of carcinoid liver metastases by indium-111 pentetreotide scintigraphy following treatment with cold somatostatin analogue. *Eur J Nucl Med.* 1993;20:431.
- 30 - Woltering EA, O'Dorisio TM. The role of radiolabeled somatostatin analogs in the management of cancer patients. In: DeVita VT Jr, Hellman S, Rosenberg SA, eds. *Principles and practice of Oncology.* Philadelphia, Pa: Lippincott Raven; 1995:1-16.
- 31 - O'Byrne KJ, Ennis JT, Freyne PJ, et al. Scintigraphic imaging of small cell lung cancer with In-111 pentetreotide, a radiolabeled somatostatin analogue. *Br J Cancer.* 1994;69:762.

- 32 - Bong SB, Vander JG, Lann H, et al. Clinical experience with somatostatin receptor imaging in lymphoma. *Semin Oncol.* 1994;21(suppl 13):46.
- 33 - Luyken C, Hildebrandt G, Scheidhauer K, et al. 111-In(DTPA-Octreotide) scintigraphy in patients with cerebral gliomas. *Acta Neurochir(wein).* 1994;127:60.
- 34 - Van Eijck CHJ, Krnning EP, Bootsma A, et al. Somatostatin receptor scintigraphy in primary breast cancer. *Lancet.* 1994;343:640.
- 35 - Tuttle SE, Jewell SD, Mojzisik CM, et al. Intraoperative radioimmunolocalization of colorectal carcinoma with a hand-held gamma probe and Mab B72.3: comparison of in vivo gamma probe counts with in vitro Mab radiolocalization. *Int J cancer.* 1998;42:352-358.
- 36 - Cohen AM, Martin EW, Lavery I, et al. Radioimmunoguided surgery using iodine-125 B72.3 in patients with colorectal carcinoma. *Arch surg.* 1991;126:349-352.
- 37 - Badalament RA, Burgers JK, Petty LR, et al. Radioimmunoguided radical prostatectomy and lymphadenectomy. *Cancer.* 1993;71:2268-2275.
- 38 - Morton DL, Wen DR, Wong JH, et al. Technical details of intraoperative lymphatic mapping for early stage melanoma. *Arch Surg.* 1992; 127:392-399.
- 39 - Berman C, Norman J, Curse CW, et al. Lymphoscintigraphy in malignant melanoma. *Ann Plast Surg.* 1992;28:29-32.
- 40 - Wolf AP, Fowler JS, Positron emission tomography: biomedical research and clinical application. *Neuroim Clin North Am.* 1995;5:87-101.
- 41 - Coleman RE, Hoffman JM, Hanson MW, et al. Clinical application of PET for the evaluation of brain tumors. *J Nucl Med.* 1991;32:616-622.
- 42 - Hoffman JM, Waskin HA, Schifter T, et al. FDG-PET in differentiating lymphoma from nonmalignant central nervous system lesion in patients with AIDS. *J Nucl.* 1993;34:567-575.
- 43 - Larson SM, Editorial: cancer of inflammation? A holy grail for nuclear medicine. *J Nucl Med.* 1994; 35:1653-1655.
- 44 - Leskinen-Kallio S. Positron emission tomography in oncology. *Clin Physiol.* 1994;14:329-335.
- 45 - Gallagher BM, Fowler JS, Guttersen NI, et al. Metabolic trapping as a principle of radiopharmaceutical design: some factors responsible for the biodistribution of (18F)2-deoxy-2-fluoro-D-glucose. *J Nucl Med.* 1978;19:1154-1161.
- 46 - Delbeke D, Sandler MP, Al-Sugair A, Martin WH, Coleman RE, Comparison of FDG in patients with Focal Pulmonary Lesions, Abstract *J Nucl Med.* 1998;39(5):108.
- 47 - Weber W, Young DO, Abdel-Dayem H, Sfakianakis G, Wier G, Shreve P, Swaney C, Gates M, Girardeau MO, Parker A, Valk P, Seung A, Caputo G, Sollito R, Hines H, Wagner H, Assesment of pulmonary lesions with 18FDG positron imaging using a gamma camera operated in coincidence mode. Abstract *J Nucl Med.* 1998; 39(5):108.